Teksti ja kuvat: Markku Liitiä

Käpylän maamerkki Velosport täyttää 30 vuotta

"Onko se NIEMINEN paikalla?"

Aika moni varttuneemman polven pyöräilijä, ainakin jos hän asuu pääkaupunkiseudulla, ei ryhdy uuden maantiekiitäjän ostoa harkitessaan etsimään vaihtoehtoja netistä. Ei, hän suuntaa Velosportiin ja kysyy myyjältä, onko Raimo Nieminen paikalla. Colnagon tai Olmon osto on siksi tärkeä juttu, että siinä voi auttaa vain firman omistaja.

> Ratauralta plakkarissa on 19 SM-kultaa sekä viisi Suomen ennätystä, joista pitkäikäisin kesti voimassa 17 vuotta.

Vaikka Velosport myy myös "muun maailman" tuotteita, on yritys ollut aina nimenomaan italialaisten brändien äänenkannattaja! Colnago, Olmo, Campagnolo ja kuvassa Niemisen kädessä oleva Sidi ovat kaikki synonyymejä saapasmaan pyörä-alan osaamisesta.

Käpylässä sijaitseva, tänä vuonna 30 vuotta täyttävä Velosport on helsinkiläisille vähän samanlainen käsite kuin Ekbergin kahvila tai Akateemisen kirjakaupan päämyymälä Pohjois-Esplanadin varrella. Velosportin tietävät nimeltä kaikki, vaikka eivät olisi käyneet siellä koskaan. Vakioasiakkaat ovat kaikissa kolmessa paikassa kuin kotonaan, mutta ensi kertaa sisälle tuleva saattaa tuntea olonsa pikkuisen epävarmaksi. Toisella kerralla tuntuu jo paremmalta.

Ekbergillä tai Akateemisessa käyvä asiakas ei joudu ainakaan vahingossa kontaktiin toimitusjohtajan kanssa. Velosportissa kauppias on paikalla useimmiten ja osallistuu aktiivisesti myyntityöhön. Raimo Niemisen kanssa asioidessa tuppaa menemään aikaa sen verran, ettei Velosportiin kannata tulla aivan lyhyellä ruokatunnilla. Kiireisen kannattaa iskeä kiinni nuorempaan myyjään.

Velosport ei ole aina ollut Velosport eikä se ole aina toiminut Käpylässä. Menestyksekkään aktiiviuran ratapyöräilijänä tehnyt Raimo Nieminen kauppasi alun perin konttorikoneita ja perusti vuonna 1979 Pyöräilyasujen Erikoisliike Ronsportin. Alkuun firma toimi Niemisen kerrostaloasunnossa Vantaan Martinlaaksossa, mutta pian yritys muutti talon pohjakerrokseen remontoituun liikehuoneistoon.

- Tilaa oli 60 neliötä, eikä siellä ollut lainkaan ikkunoita. Teimme huoneistoon hyvät valot ja sisustuksen, ja moni asiakas olikin sisään tullessaan yllättynyt tyylikkäistä tiloista. Liike oli alkuun auki vain iltaisin, sillä en vielä luopunut aikaisemmasta työstäni, Nieminen muistelee.

Pikku hiljaa valikoimiin tulivat myös pyörät, varustetarjonta kasvoi ja vuonna 1984 liikkeen nimi muuttui Velosportiksi. Syrjäisestä Martinlaaksosta Nieminen siirsi yrityksensä Kimmontielle Käpylään. Kimmontien ja Velosportin nykyisen, Mäkelänkadun ja Väinölänkadun kulmauksessa sijaitsevan liikehuoneiston välillä liike ehti toimia muutaman vuoden pari sataa metriä pohjoisempana Pohjolantien ja Mäkelänkadun risteyksessä.

Velosportin alkuvuosiin liittyi yhdistyminen kilpailevan yrityksen kanssa, kun Raimo Nieminen ja Olmoa myynyt Antti "Ana" Ruotsalo pistivät liikkeensä yhteen. Velosport myi tuolloin Pinarelloa, Colnagoa ja De Rosaa.

- Tuumimme, ettei kannata kilpailla toisiltamme jalkoja alta. Ana oli hyvä liikekumppani, vaikkei yhteistyötä kauhean montaa vuotta kestänytkään.

Edellinen lama 1990-luvun alussa ei ollut Velosportille eikä Niemiselle helppo, vaikka oma firma ei ollutkaan vaarassa. Velosport toimitti maahantuojana tavaraa ympäri Suomen, ja kun alan yrityksiä alkoi mennä konkurssiin, maksut jäivät saamatta.

Raimo Niemisen rakkaus italialaisiin pyöriin juontaa juurensa 1960-luvun alusta, jolloin hän aloitti kilpapyöräilijän uransa. Vuosien 1966 ja 67 kesinä Nieminen ja viisi muuta suomalaista ajoi pohjoisitalialaisessa Pejo-seurassa. Saman seuran ajajakaartiin kuului myös hyvin menestynyt italialainen Mino Denti.

Sittemmin Niemisen ratapyöräilijän ura jatkui menestyksekkäästi Suomessa. Plakkarissa on 19 SM-kultaa sekä viisi Suomen ennätystä, joista pitkäikäisin kesti voimassa 17 vuotta. Ura loppui Münchenin olympialaisiin vuonna 1972, jolloin Nieminen jäi harmittavasti 18 sadasosasekuntia karsintarajasta, eikä kisapaikkaa näin ollen herunut.

- Olin sopinut silloisen työnantajani kanssa, että saan tarpeeksi harjoitteluvapaata ennen olympialaisia. Sopimukseen kuului kuitenkin ehto, että lopetan kisaamisen heti Münchenin kisojen jälkeen, Nieminen muistelee. Hänellä on edelleen jäljellä taulu, johon on koottu lehtileikkeitä olympiapaikan jahtaamisesta vuoden 1972 kesällä.

Vaikka Niemisen ja työnantajan välinen "olympiasopimus" piti, jatkui miehen kilpailu-ura aina vuoteen 1980. Münchenin olympiavuoden jälkeenkin SM-mitaleita kertyi melkoinen tukku.

Italian-kesiensä peruina Nieminen oppi auttavasti italiaa, ja kielitaito on pysynyt sittemmin yllä lukuisten Italian-matkojen ansiosta.

- Ymmärrän italiaa edelleen aika hyvin, vaikka puhuminen onkin heikompaa. Nykyään käytän liikematkoilla suomalaissyntyistä, mutta pitkään Italiassa asunutta tulkkia.

Raimo Nieminen kertoo olevansa tätä nykyä pitkäaikaisin Olmon asiakas. Kun hän käy Olmon tehtaalla, menee siellä aikaa koko päivä ja vierailu huipentuu illalliseen.

Niemisen mukaan edelleen löytyy runsaasti asiakkaita, jotka haluavat ostaa nimenomaan italialaisen pyörän italialaisilla osilla. Velosportissa tarpeet tulevat tyydytetyiksi, sillä Colnagojen, Olmojen ja Bassojen ohella liike myy myös Bianchia ja Cinelliä - sekä harvakseltaan Masia, joka

on merkkinä Raimo Niemiselle erityisen rakas. Hän osti ratapyöräkseen vuonna 1968 Masin, ja on ajanut merkillä säännöllisesti siitä lähtien.

Masia tunnetumpi Velosportin myymä klassikkomerkki on Colnago.

- Colnago on monen ajajan haaveena viimeistään kun eläkepäivät alkavat lähestyä. Colnagojen hinnat ovat olleet korkeita, mutta nyt olemme viimein onnistuneet neuvottelemaan ne tehtaan kanssa muun Euroopan tasolle.

Niemisen mukaan Velosportin tärkein yksittäinen tuotemerkki on maantiepyörien osasarjoja ja kiekkoja valmistava legendaarinen Campagnolo. Sen kanssa on vuosien mittaan tehty paljon töitä, sillä italialaiset eivät ole jenkkien tapaisia ulospäin suuntautuneita bisnesmiehiä, vaikka sydämellistä kansaa ovatkin. Ei siis ihme, jos saapasmaan nimiin vannovat pyöräilijät suuntaavat Käpylään, semminkin kun Velosport myy vielä Sidin pyöräilykenkiäkin.

Kaikille pyöräilijöille ei ajopelin valmistusmaa ole kynnyskysymys. Heille Niemisellä on tarjota Cannondaleja Shimanon tai Sramin osilla. Cannondalen jakeluorganisaatiohan poikkeaa yleisestä linjasta niin, että maahantuonnin hoitavat yksittäiset kauppiaat. Tästä johtuu, että merkillä on Suomessa puolen tusinaa maahantuojaa.

> Jos Recordin pakkavaihtoehtojen hammasluvut eivät tule ulkomuistista, osa asiakkaista kyllä opastaa mielellään myyjäparkaa sarkastisin sanakääntein.

Maantiepyöriä myydään perinteisesti usein niin, että asiakas valitsee parhaaksi rankkaamansa valmistajan mallistosta rungon, johon kasataan liikkeessä osat asiakkaan toiveiden mukaan. Vaikka komponenttien myynti onkin kasvussa, Nieminen sanoo, että kauppiaan olisi helpompi myydä kokonaisia pyöriä. Irto-osien hankinta tuottaa välillä tuskaa, etenkin jos liikkeen hyllystä löytyvät osat eivät kelpaa asiakkaalle pyörän kokoonpanoa suunniteltaessa.

Velosportille, kuten monille muillekin pyöräliikkeille sataa välillä nettikeskusteluissa kiukkuisia kommentteja esimerkiksi pitkistä toimitusajoista tai siitä, ettei puhelimiin vastata. Haukut voivat välillä olla aiheellisiakin, mutta usein syynä pullonkauloihin on alan voimakas sesonkivaihtelu.

- Pyöräkaupassa saa välillä tehdä töitä 120 prosentin teholla, kun taas hiljaisena aikana 60 prosenttia riittää. Sesongin ollessa kiivaimmillaan joudumme turvautumaan esimerkiksi perhepiirin apuun kun puhelimet soivat taukoamatta. Valitettavasti tällöin asiakkaan pulmiin ei aina löydy ratkaisua, kun puhelimen toisessa päässä ei olekaan alan ammattilainen.

Pyöräalan ammattiliikkeeseen on Niemisen mukaan hankalaa löytää pätevää työvoimaa, sillä myyjän pitäisi hallita valtava määrä nippelitietoa. Ja jos Recordin pakkavaihtoehtojen hammasluvut eivät tule ulkomuistista, osa asiakkaista kyllä opastaa mielellään myyjäparkaa sarkastisin sanakääntein.

Raimo Nieminen kertoo, että parhaimmillaan Velosportin liikevaihdosta on puolet tullut pyörien myynnistä ja puolet varusteista, osista, vaatteista sekä huollosta. Huonoimmillaan suhde on ollut 70-30. Tasaisesti pitkin vuotta soljuva kassavirta on firman kuin firman tavoitteena, ja pyöräalalla korjaamotoiminta sekä varustemyynti tuovat rahaa juokseviin menoihin silloin kun pyörämyynti ei vuodenaikojen takia vedä.

Vaikka Velosport tunnetaan ennen kaikkea maantiepyöriä myyvänä liikkeenä, on sen valikoimissa ollut pitkään myös maastureita. Peruspyörät Nieminen heivasi taannoin liikkeestään, mutta joutui perumaan päätöksensä ja ottamaan ne takaisin.

Velosportin ykkösmerkki maasturibuumin alkuaikoina oli amerikkalainen Marin, joita Velosportin maahantuomina myytiin 1990-luvun alkupuolella Sportia-urheiluliikeiden kautta jopa 4 000 vuodessa. Marin otti voittoja Tekniikan Maailman testeissä ja oli muutaman vuoden maasturien ykkösmerkki Suomessa. Marin tekee laatupyöriä edelleen, mutta maahantuoja on vaihtunut.

Nykyään Velosportin ykkösmaasturimerkki on Cannondale, joka istuu Velosportin valikoimiin sikäli hyvin, että yritys valmistaa myös maantiepyöriä. Toisena maasturimerkkinä on toistaiseksi Merida.

Millainen sitten on pyöräkauppias Raimo Niemisen ihanneasiakas?

- Tärkein asiakasryhmä ovat 35-55-vuotiaat miehet, jotka ovat saavuttaneet asemansa työelämässä. Perhe-elämä on vakiintunutta ja lapset kasvaneet. Jossain vaiheessa miehet huomaavat, että kunto on rapistunut ja sille täytyisi tehdä jotain. Mieleen tulee pyörän hankkiminen, Nieminen kuvailee.

Kauppiaan kannalta edellä kuvattu asiakas on mitä parhain: hänellä on rahaa kunnon tavaran ostamiseen, asiakas on usein fiksu ja hänen kanssaan on helppo tulla toimeen, ja saadessaan hyvää palvelua hän pistää sanan kiertämään. Tuloksena on heitä, joita kutsutaan vakioasiakkaiksi ja jotka suuntaavat samaan liikkeeseen kerta toisensa jälkeen. Oli se sitten Velosport tai joku muu.•

HÄN

Raimo Nieminen

- Syntynyt 17.6.1946 Nivalassa
- Liittyi helsinkiläiseen Pyörä-Toverit ry:hyn 14-vuotiaana vuonna 1960
- Aloitti kilpapyöräilyn 1962 ja oli nuorten luokassa 30 kilometrin aika-ajossa 16.
- Ensimmäinen yleisen luokan SM-mitali oli pronssia ja tuli tandem-luokassa 1963
- Ensimmäinen SM-kulta tuli eräajossa 1966
- Kaikkiaan 34 mitalia ratapyöräilyn SM-kilpailuissa vuosina 1963-1980
- SM-mitaleista kultaisia 19, hopeita 11 ja pronsseja 4
- 5 Suomen ennätystä, näistä tärkein 1 kilometrin aika-ajon SE 1.09,5 vuodelta 1970
- Olympiakisapaikka Müncheniin 1972 jäi haaveeksi, kun Nieminen jäi 18 sadasosasekunnin päähän karsintarajasta
- Kilpapyöräilyura päättyi 1980 IK-32:n riveissä 4 km:n joukkueajon hopeamitaleihin
- Pyörä-Toverien johtokunnassa yhteensä 30 vuotta vuosina 1968-2007
- Pyörä-Toverien puheenjohtajana kahteen otteeseen yhteensä 11 vuotta
- Helsinkiläisen, tänä vuonna 30-vuotista toimintaansa juhlivan pyöräliike Velosportin omistaja